

Begroting 2012 in kort bestek

Inleiding

De begroting voor het jaar 2012 die u hierbij wordt aangeboden is het resultaat is van een langdurig en interactief traject. Al in het bestuursakkoord 2010-2014 en het collegeprogramma 2010-2014 is aangegeven dat een takendiscussie gevoerd zou gaan worden om zodoende weloverwogen te kunnen bezuinigen. De noodzaak tot het doorvoeren van bezuinigen vindt zijn oorsprong in de verslechterende economie (financiële crisis) en de daarvan afgeleide rijksbezuinigingen die zijn weerslag vinden in een lagere algemene uitkering voor alle gemeenten in Nederland. De gemeente Goirle heeft lagere inkomsten en kan daardoor minder uitgeven. Een herbezinning was daarom noodzakelijk en dat traject vindt zijn afronding en doorvertaling in de gemeentebegroting 2012.

In de gevoerde takendiscussie is vastgesteld via de zogeheten omgevingsanalyse wat er op ons af komt, hoe groot de financiële opgave nu precies is, maar ook welke bedreigingen en kansen er zijn. Vervolgens is ingezoomd op de vraag wat voor type gemeente Goirle uiteindelijk wil zijn. Om daarin inzicht te verkrijgen is de zogeheten 'scenariodiscussie' gevoerd. Deze discussie is met name gevoerd om te voorkomen dat keuzes onsamenhangend tot stand zouden komen. De kaasschaafmethode hebben we goeddeels achter ons gelaten en aan de hand van een alles omvattend overzicht van bezuinigingsmogelijkheden zijn strategische keuzes ter sprake gebracht. In de voorstellen (overzicht van mogelijke opties) is nadrukkelijk aandacht geschonken aan de suggesties die door burgers zijn gedaan op het speciaal daartoe ingerichte forum op internet.

De discussie over mogelijkheden aan de hand van scenario's heeft geleid tot het nadrukkelijk nadenken over de vraag waar onze gemeente wil staan in een tijdsgewricht dat verder reikt dan het jaar 2015, de horizon die bij het vaststellen van de Toekomstvisie is geduid. Uiteindelijk heeft de vaststelling van de Voorjaarsnota in de raadsvergadering van 31-05-2011 geleid tot het besluit: "in te stemmen met de voorjaarsnota en de daarin opgenomen bezuinigingen en uitgangspunten ten behoeve van de conceptbegroting 2012 als richtinggevend document. De beraadslagingen maken hier een onlosmakelijk onderdeel van uit".

De in de Voorjaarsnota genoemde bezuinigingsopties voor het jaar 2012 t/m 2015 lopen op van (afgerond) € 2.000.000,00 tot € 3.500.000,00. De uiteindelijke voorstellen gebaseerd op de bezuinigungsopgave bedragen € 1.455.000,00 in 2012 oplopend tot € 2.543.000,00 in 2015. Deze zijn verwerkt in voorliggende begroting en in de meerjarenbegroting.

Wij staan gezamenlijk voor de opgave met minder financiële middelen diensten en producten tot stand te brengen voor de Goirlese gemeenschap die de toets der kritiek kunnen (blijven) doorstaan. Wij zijn in staat gebleken met een krappe personeelsformatie (Rapport Berenschot 2011) een voorzieningenniveau te bereiken (15e plaats in rapportage Elsevier 2011) waarop wij trots kunnen zijn. Om dat zo te houden zijn soms minder populaire besluiten noodzakelijk. Die besluiten liggen nu voor.

De voornaamste maatregelen zijn (samengevat):

• bezuiniging budgetten raad en lokale rekenkamer	€	27.000,00
• bezuiniging salarissen vanwege minder formatie	€	95.000,00
• bezuiniging ICT-contract met Tilburg	€	50.000,00
• niet verzekeren ongevallen/pensioenen bestuurders	€	53.000,00
• lagere lasten revitaliseren brandweerkazerne	€	18.000,00
• niet honoreren meer budget openbare verlichting	€	60.000,00
• lagere kapitaallasten groene long Frankische Driehoek	€	25.000,00
• bezuiniging op subsidies, onderwijs en gemeenschapshuizen	€	165.000,00

• kanteling van de Wmo	€ 320.000,00
• vervoer van leerlingen	€ 59.000,00
• bijstand Wwb-inkomen	€ 200.000,00
• onderuitputting (verlaging budgetten op basis van ervaringscijfers)	€ 100.000,00
• 1 ^e tranche toerekening btw afval en riolering in tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing	€ 139.000,00
• algemene uitkering	€ 100.000,00
• overige ingerekende bezuinigingen	€ 174.000,00
Totaal	€ 1.585.000,00

Naar aanleiding van de behandeling in de gemeenteraad is de besparing vanwege de kanteling van de WMO verlaagd van € 320.000,00 naar € 250.000,00. Op basis daarvan zou de conceptbegroting 2012 sluiten met een positief resultaat van € 60.000,00.

Wij bieden u nu een begroting aan waarin slechts op beperkte schaal geld is vrijgemaakt voor nieuw beleid. Wij hebben ons beperkt tot die zaken die wij hoogst noodzakelijk achten. Dat brengt met zich mee dat op andere vlakken grote terughoudendheid en verlaging van budgetten heeft plaatsgevonden.

De voornaamste lastenverzwaringen en extra investeringen zijn de volgende:

• reconstructie van wegen (hele kapitaallasten);	€ 1.458.000,00
• investeringen in riolering;	€ 1.636.000,00
• investering in achterstallig onderhoud openbare verlichting;	€ 163.000,00
• investering groene long nabij Frankische Driehoek;	€ 225.000,00
• revitaliseren brandweerkazerne Goirle;	€ 300.000,00
• beheer openbare ruimte (exploitatie areaaluitbreiding)	€ 50.000,00

Het totale overzicht wordt gepresenteerd op bladzijde 8 van dit document.

Bij de personele inzet is opnieuw rekening gehouden met een bezuiniging van € 100.000,00 door ontstane vacatures niet direct in te vullen (vacaturevoordeel).

Wij bieden u een begroting aan waarin (behoudens indexering) géén verhoging van de onroerend zaakbelasting is voorzien. De tarieven voor de afvalstoffenheffing dalen licht en de rioolheffing stijgt, zoals is besloten bij het vaststellen van het v-GRP.

Daarnaast is rekening gehouden met extra financieringslasten die zullen voortvloeien uit de noodzakelijke renovatie van het sportpark Van den Wildenberg. Het betreft de budgettaire consequenties vanwege de beschikking over de algemene reserve en voorts de gereserveerde kapitaallasten voor dat gedeelte van de investering dat nog niet gedekt was (€ 600.000,00). Verder is van belang dat een deel van de personeelsformatie wordt toegerekend aan kapitaalwerken en de grondexploitatie. Op het moment dat daaraan minder ambtelijke uren (bijvoorbeeld door terugloop van investeringen en grondexploitaties) zouden kunnen worden toegerekend, kan een financieel probleem ontstaan. In dat geval komen namelijk meer uren ten last van de algemene dienst. Met de planning van projecten en investeringen wordt met dit gegeven rekening gehouden, zodanig dat zoveel mogelijk uren daadwerkelijk worden toegerekend aan de genoemde kostendragers.

Programmabegroting

Op verzoek van de raad is opnieuw gevolg gegeven aan de verdere verbetering van de formulering en leesbaarheid van de meetbare beleidsdoelstellingen; de vernieuwde lay-out die bij de begroting 2009 voor het eerst haar intrede maakte, hebben wij ook voor 2012 aangehouden.

Per programma vindt u een beschrijving:

- het bestaand beleid;
- "wat willen we bereiken", "wat gaan we er voor doen" en "wat mag het kosten";
- de meetbare beleidsdoelstellingen;
- de doorvertaling naar de vastgestelde Toekomstvisie;
- de begrotingscijfers per begrotingspost;
- de beleidsintensiveringen.

Vanaf de begroting 2011 wordt de meerjarenbegroting gepresenteerd per programma naast de cijfers van de begroting 2012. Bij de verklaring van de verschillen is er een verschuiving van de uren van de medewerkers. De raming van de uren komt overeen met de afdelingsplannen. Er wordt zo goed mogelijk geraamd welke activiteiten we in 2012 gaan uitvoeren.

Financiële positie

Op basis van de opgestelde en bijgestelde meerjarenbegroting en de verwerking van de voorstellen uit de Voorjaarsnota werd een voordelig saldo verwacht van € 60.000,00.

De begroting 2012 in concept sloot met een voordelig saldo van € 306.000,00.

Dit is een gevolg van diverse nadelige en voordelige mutaties ten opzichte van de begroting 2011.

De nadelige mutaties worden veroorzaakt door:

• hogere salarislasten	€ 200.000,00
In de meerjarenbegroting was voor 2012 uitgegaan van een salariskostenstijging van 0,0% terwijl voor 2012 conform de uitgangspunten wordt uitgegaan van een percentage van 2,5%	
• hogere lasten omdat uitgegaan is van een stijging van de prijzen met 1,5% terwijl in de jaarschijf 2012 was uitgegaan van een stijging van 0,0%	€ 105.000,00
• verhoging van de rekenrente. In de begroting is in 1 ^e instantie uitgegaan van een verhoging van de rekenrente van 4,75% naar 5%	
Op basis van de huidige rentestand wordt voor 2012 uitgegaan van een rekenrente van 4,75%	€ 0,00
• hogere lasten voormalig personeel	€ 20.000,00
• budget schuldhulpverlening (niet meer ten laste van het participatiebudget)	€ 130.000,00
• nadeel Wwb-Inkomen en bijstandbesluit	€ 100.000,00
• budget kinderopvang	€ 28.000,00
• vervallen structureel ingerekende rente twee reserves	€ 13.000,00
• huur vervoermiddelen	€ 30.000,00
• bijdrage Veiligheidsregio	€ 35.000,00
Totaal	€ 661.000,00

Daarnaast is rekening gehouden met de volgende voordelige mutaties:

• hogere algemene uitkering. Deze hogere algemene uitkering compenseert grotendeels de hogere lasten vanwege de stijging van de salarissen en de prijzen	€ 380.000,00
• vervallen van de voorgenomen efficiencykorting in 2012 vanwege de invoering RUD's	€ 100.000,00
• hogere opbrengst ozb. In de meerjarenbegroting was geen rekening gehouden met een stijging omdat ook voor de salarissen en de prijzen voor 2012 geen rekening is gehouden met een stijging	€ 100.000,00
• voordeel opnieuw aanbesteden voor de werkzaamheden belastingen	€ 90.000,00
• lagere lasten onderwijs voornamelijk vanwege de lagere bijdrage vanuit de algemene dienst voor de bijdrage complex Frankische Driehoek	€ 100.000,00
• opbrengst hondenbelasting. De kosten voor de werkzaamheden overlast hondenbelasting dalen en dat voordeel wordt ingerekend als een bate in de exploitatie	€ 29.000,00
• lagere bijdrage GGD	€ 17.000,00
• hogere opbrengsten reclame en leges, pachten en huren	€ 13.000,00
• verlagen van de post onvoorziene uitgaven	€ 27.000,00
• overige mutaties	€ 51.000,00
Totaal	<u>€ 907.000,00</u>

Als gevolg hiervan is het voordelig resultaat in de conceptbegroting van € 60.000,00 veranderd in een voordelig resultaat van € 306.000,00.

In de begroting 2012 zijn lasten gereserveerd voor nieuw beleid:

Lasten van het activiteitenplan investeringen die ineens worden gedekt	€ 234.207,00
Lasten van het activiteitenplan exploitatie-uitgaven incidenteel	€ 63.604,00
Totaal	<u>€ 297.811,00</u>

Het bedrag van € 234.207,00 wordt gedekt door aanwending van de reserve onderhoud gemeentegebouwen. De incidentele lasten in de exploitatie worden eenmalig gedekt door aanwending van de algemene weerstandsreserve.

Daarnaast is er geld voor nieuw beleid dat ten laste komt van de aanwezige ruimte in de begroting.

Lasten van het activiteitenplan investeringen	€ 200.024,00
Lasten van het activiteitenplan exploitatie-uitgaven, structureel	€ 64.940,00
Totaal lasten activiteitenplan	<u>€ 264.964,00</u>

De conceptbegroting sluit na het verwerken van de lasten van nieuw beleid met een batig saldo van € 41.000,00. Dit batig saldo is gereserveerd voor de te verwachten korting in de algemene uitkering vanaf 2012 voor de invoering van de RUD's.

De meerjarenbegroting sluit afgerond met de volgende voordelige saldi:

2013: € 66.000,00;

2014: € 293.400,00;

2015: € 111.800,00.

Daarbij is rekening gehouden met de voorstellen uit de Voorjaarsnota om tot een sluitende meerjarenbegroting 2013-2015 te komen. Voor een specificatie van de bedragen die zijn ingerekend voor die jaren, wordt verwezen naar het overzicht zoals opgenomen in de financiële positie onderdeel meerjarenbegroting.

De raad heeft bij de behandeling van de voorjaarsnota aangegeven dat zij zelf andere, in afwijking van het collegevoorstel, bezuinigingsvoorstellen willen doen ten aanzien van de zaken die rechtstreeks betrekking hebben op de raad en de griffie. Een ander voorstel van het presidium is het college bekend. Het college acht het echter zuiver dat indien de raad daartoe anders wenst te besluiten, zij de begroting amendeert via de gebruikelijke weg (door middel van een amendement).

Behandeling begroting 2012

De begroting wordt behandeld in de commissieverband in week 41. De raadsbehandeling vindt plaats op dinsdag 8 november 2011.

Burgemeester en wethouders van Goirle,

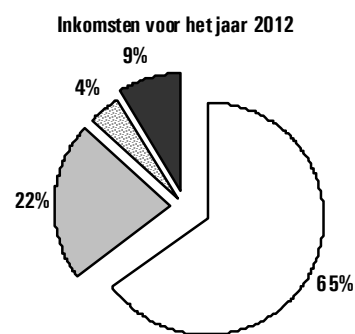
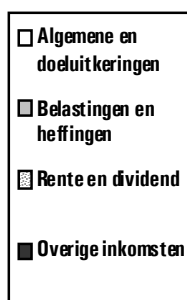
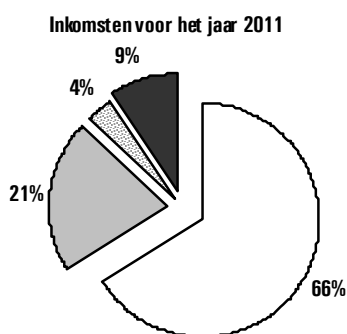
mevrouw M.G. Rijdsdorp, burgemeester

Ing. J.M. Tromp, secretaris

Waar komt het geld in 2012 vandaan:

exclusief grondexploitatie

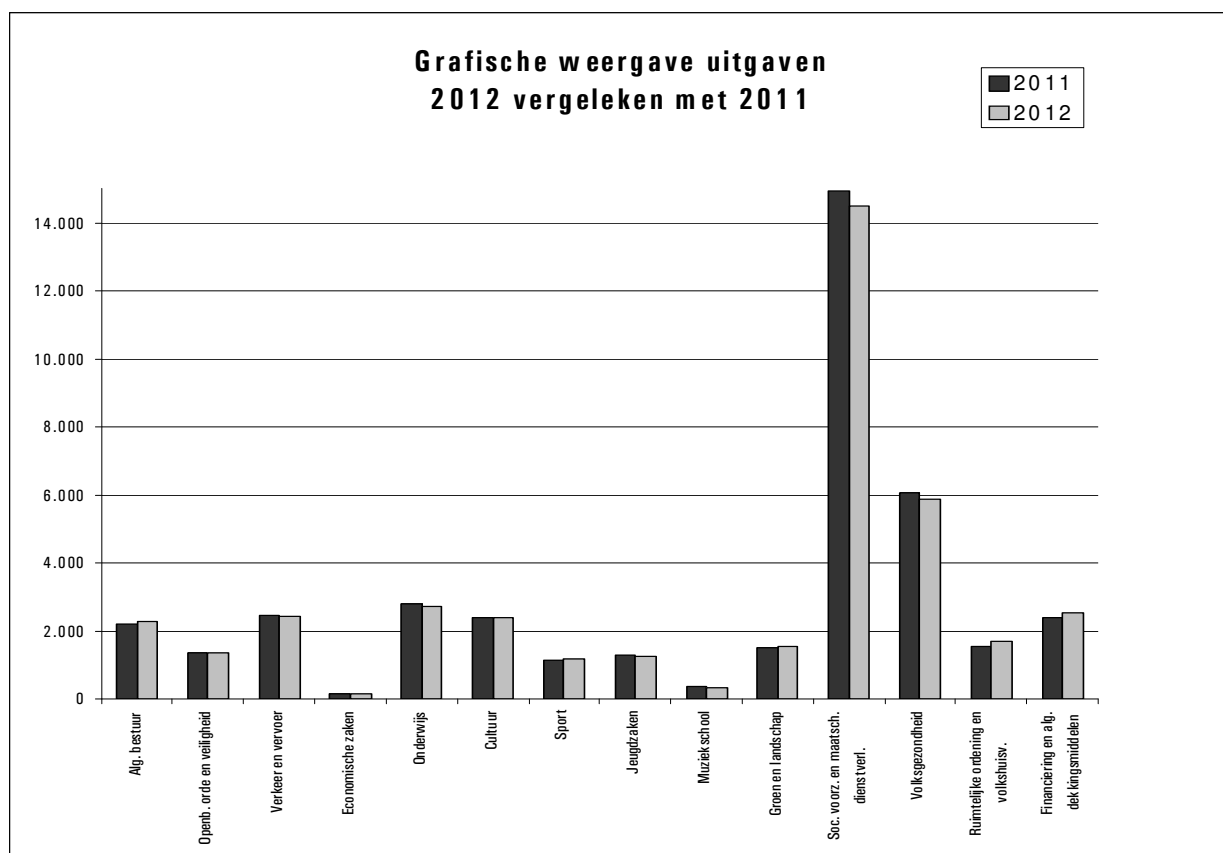
	2011	2011	2012	2012
	Bedrag totaal	Per inwoner	Bedrag totaal	Per inwoner
Bedrag x	€ 1.000,00	€ 1,00	€ 1.000,00	€ 1,00
Rijk: algemene uitkering	18.416	804,19	18.437	805,11
Rijk: doeluitkeringen	8.421	367,73	7.813	341,18
Gemeente: onroerende zaak belasting	3.553	155,15	3.653	159,52
Gemeente: rioolheffing	2.002	87,42	2.176	95,02
Gemeente: afvalstoffenheffing	2.159	94,28	2.019	88,17
Gemeente: overige heffingen	862	37,65	951	41,53
Gemeente: rente en dividenden	1.465	63,97	1.667	72,79
Gemeente: beschikking over reserves	1.728	75,46	1.334	58,25
Overige inkomsten	2.051	89,56	2.259	98,65
	40.657	1.775,41	40.309	1.760,22

Waar wordt het geld aan besteed?

De gemeentelijke dienstverlening is onderverdeeld in 52 producten, waarvan er een aantal een puur intern karakter hebben. De gemeentelijke producten kunnen ook gezien worden als werkterreinen of taakvelden. Wanneer deze enigszins grofmazig gerubriceerd worden kan de volgende indeling worden gemaakt.

	Bedrag x € 1.000 2011	Bedrag x € 1.000 2012	Bedrag per inwoner 2011	Bedrag per inwoner 2012
Algemeen bestuur	2.203	2.299	96,20	100,39
Openbare orde en veiligheid	1.347	1.351	58,82	59,00
Verkeer en vervoer	2.480	2.439	108,30	106,51
Economische zaken	142	153	6,20	6,68
Onderwijs	2.808	2.727	122,62	119,08
Cultuur	2.397	2.380	104,67	103,93
Sport	1.130	1.198	49,34	52,31
Jeugdzaken	1.304	1.241	56,94	54,19
Muziekschool	380	333	16,59	14,54
Groen en landschap	1.526	1.560	66,64	68,12
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	14.959	14.516	653,19	633,89
Volksgesondheid	6.044	5.860	263,93	255,90
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1.563	1.698	68,25	74,15
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	2.374	2.554	103,72	111,53
Totaal	40.657	40.309	1.775,41	1.760,22

Waar geven wij in 2012 extra geld aan uit (nieuwe investeringen)?

	Investering	Lasten
• Uitbreiding GRS (Geïntegreerd Registratie Systeem)	24.000	4.629
• Migratie SAP	10.000	2.500
• Cyclische vervanging speeltoestellen	30.000	4.500
• Infrastructuurplan riolering	* 1.635.976	Rioolheffing
• Infrastructuurplan wegen	1.458.000	131.220
• Groene long Frankische Driehoek	225.000	22.500
• Vervangen masten openbare verlichting	121.000	9.075
• Vervangen armaturen openbare verlichting	42.000	3.500
• Groot onderhoud gemeentebouwen	* 234.207	Reserve
• Revitaliseren brandweerkazerne	300.000	22.100
Totaal investeringen en de daarbij behorende lasten	4.080.183	200.024

* Deze bedragen komen niet ten laste van de exploitatie omdat deze worden gedekt door de rioolheffing respectievelijk wordt beschikt over de daarvoor gevormde reserve.

Extra structurele lasten in de begroting 2012 als gevolg van uitgaven in de exploitatie:

• Uitbreiding GRS	3.540
• Bedrijfsarchief textielfabriek van Puijenbroek	1.400
• Beheer openbare ruimte	50.000
• Onderhoud kunst in de openbare ruimte (€ 5.000,00 ten laste van de reserve verfraaiing gemeente)	0
• Zorg voor jeugd	10.000
Totaal structurele uitgaven in exploitatie 2012	64.940

Extra incidentele exploitatielasten in de begroting 2012 (incidentele dekking)

• Schoolmaatschappelijk werk VO	7.432	t.l.v. AWR
• Midzomernachtfestival	5.000	t.l.v. AWR
• Handhaving buitengebied	10.000	t.l.v. AWR
• Bodemkwaliteit	7.500	t.l.v. AWR
• Gebruik hal Kerkstraat 53	3.672	t.l.v. AWR
• Onderhoud sportpark van den Wildenberg	24.000	t.l.v. AWR
• Onderhoud sportpark de Krim	6.000	t.l.v. AWR
Totaal incidentele uitgaven in exploitatie 2012	63.604	

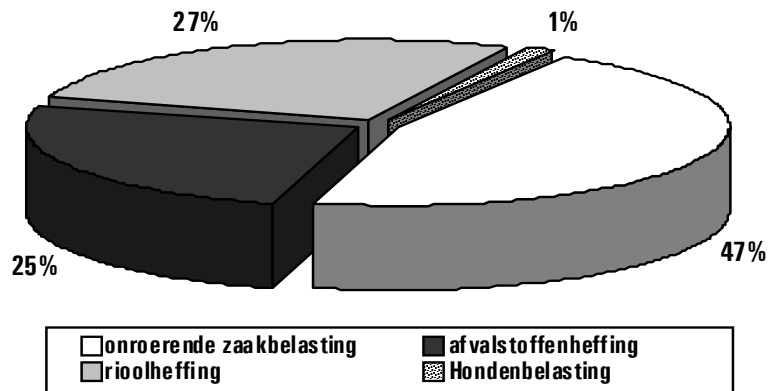
Gemeentelijke belastingen en heffingen

Rekening is gehouden met een verhoging van de onroerend zaakbelastingen in 2012 van 2,3%. Dit betreft het percentage van de inflatiecorrectie (1 mei 2010- 1 mei 2011). De tarieven voor afvalstoffenheffing dalen en de rioolheffing stijgt met 8,5% op grond van het v-GRP en de leges moeten worden verhoogd teneinde het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid te kunnen handhaven.

Voor 2012 zijn de volgende opbrengsten geraamd:

Onroerende zaakbelastingen	€ 3.653.000
Afvalstoffenheffing	€ 2.019.470
Rioolheffing	€ 2.176.450
Hondenbelasting	€ 113.000
Totaal	€ 7.961.920

Eigen inkomsten van de gemeente (belastingen en heffingen)

Overzicht stijging ozb tarieven in Goirle:

2005	: 2,50%
2006	: 5,30%
2007	: 7,70% (met inbegrip van 4,4% btw afval en riolering) (2% niet doorgevoerd als gevolg van wettelijke bepalingen)
2008	: 8,00% (met inbegrip van 4,2% btw afval en riolering)
2009	: 8,10% (met inbegrip van 4,1% btw afval en riolering)
2010	: 9,70% (met inbegrip van 4,1% btw afval en riolering)
2011	: 1,10% (inflatiecorrectie)
2012	: 2,30% inflatiecorrectie)

Overzicht gemeentelijke belastingdruk 2011:

In onderstaand overzicht vindt u de gemeentelijke woonlasten over 2011 gesplitst naar de éénpersoonshuishoudens en de meerpersoonshuishoudens. De derde kolom geeft de landelijke rangorde van de meerpersoonshuishoudens aan. Hoe lager de rangorde hoe lager de woonlasten.

Gemeentenaam	Éénpersoons-huishouden	Meerpersoons-huishouden	Rangorde meerpersoonshh.
Haaren	729	885	444
Hilvarenbeek	532	845	430
Reusel-De Mierden	523	782	386
Oisterwijk	548	755	357
Alphen-Chaam	626	745	344
Loon op Zand	613	727	317
Goirle	587	694	254
Dongen	587	693	252
Oirschot	502	681	218
Boxtel	625	672	194
Best	626	626	88
Baarle-Nassau	404	568	28
Gilze-Rijen	491	563	23
Breda	640	694	253
's-Hertogenbosch	558	623	81
Eindhoven	506	596	49
Tilburg	538	538	10

Ondanks het feit dat de grote gemeenten relatief hoge ozb-tarieven hebben is de gemiddelde belastingdruk in die gemeenten laag. Dat komt omdat deze gemeenten relatief véél goedkope woningen hebben.

Overzicht belastingdruk Goirle

WOZ-waarde	OZB eigenaar		RIO- eigenaar		RIO-gebruik		Afvalstoffen-heffing eenpers.huish		Afvalstoffen-heffing meerpers.huish	
	2011	voorlopig 2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
150.000	139,50	142,71	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80
200.000	186,00	190,28	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80
250.000	232,50	237,85	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80
300.000	279,00	285,42	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80
350.000	325,50	332,99	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80
400.000	372,00	380,56	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80
450.000	418,50	428,13	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80
500.000	465,00	475,70	159,36	175,32	32,16	35,40	134,16	125,40	240,72	229,80

WOZ-waarde	Belastingdruk eigenaar én gebruiker (1PH)		Verschil		WOZ-waarde	Belastingdruk eigenaar én gebruiker (MPH)		Verschil	
	2011	voorlopig 2012	in €	in %		2011	voorlopig 2012	in €	in %
150.000	465,18	478,83	13,65	2,93%	150.000	571,74	583,23	11,49	2,01%
200.000	511,68	526,40	14,72	2,88%	200.000	618,24	630,80	12,56	2,03%
250.000	558,18	573,97	15,79	2,83%	250.000	664,74	678,37	13,63	2,05%
300.000	604,68	621,54	16,86	2,79%	300.000	711,24	725,94	14,70	2,07%
350.000	651,18	669,11	17,93	2,75%	350.000	757,74	773,51	15,77	2,08%
400.000	697,68	716,68	19,00	2,72%	400.000	804,24	821,08	16,84	2,09%
450.000	744,18	764,25	20,07	2,70%	450.000	850,74	868,65	17,91	2,10%
500.000	790,68	811,82	21,13	2,67%	500.000	897,24	916,22	18,97	2,11%

WOZ-waarde	Belastingdruk gebruiker (huurder) (1PH)		Verschil		WOZ-waarde	Belastingdruk gebruiker (huurder)		Verschil	
	2011	2012	in €	in %		2011	2012	in €	in %
niet van toepassing	166,32	160,80	-5,52	-3,32%	niet van toepassing	272,88	265,20	-7,68	-2,81%

In de gemeente Goirle zijn er circa 2.500 huurwoningen.

Ten opzichte van 2011 zal de totale belastingdruk in 2012 voor eigenaren toenemen. Bij een gemiddelde woz-waarde van een woning van € 250.000,00 stijgt de belastingdruk met circa 2,05% voor een meerpersoonshuishouden. Bij de huurders is er sprake van een kleine lastenverlichting.